

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Tihonovici Alexandr și avocatul său Bobu Petru, și inculpatul Nastas Ruslan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2017 și a sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 26 decembrie 2016, în cauza penală privindu-i pe,

Tihonovici Alexandr Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx ap. xx.

și

Nastas Ruslan Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx ap. x

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 31.03.2015-26.12.2016
2. *instanța de apel*: 19.01.2017-13.10.2017
3. *instanța de recurs*: 04.01.2018 - 07.02.2018

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 26 decembrie 2016, au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

- Tihonovici Alexandr Xxxxx în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 3 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul stabilit fără consimțământul organelor competente.

- Nastas Ruslan Xxxxx în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 400 unități convenționale.

Prin aceeași sentință au fost recunoscuți vinovați și absolviți de pedeapsă Nazar Valentin și Rumba Ion, în privința cărora hotărârile judecătorești nu se contestă în ordine de recurs.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Tihonovici A. la data de 01 decembrie 2014, în jurul orei 05:00, aflându-se în loc public, în incinta cafenelei „Biliard-Hall” din str. Alba Iulia 23, mun. Chișinău, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile, dorind și admitând în mod

conștient, survenirea acestor urmări, încălcând grosolan ordinea publică însoțită de amenințări cu aplicarea violenței asupra persoanelor, împreună cu Nastas Ruslan, au intrat într-un conflict cu Rumba Ion și Nazar Valentin, urmat de aplicarea reciprocă a violenței fizice, în cadrul căruia i-au numit pe ultimii cu cuvinte necenzurate și au aplicat acestora lovituri cu mâinile și picioarele în regiunea corpului și capului, iar lui Nazar Valentin i-a mai aplicat o lovitură cu un cuțit în regiunea zigomatică stânga, cauzându-i ultimului, conform raportului de constatare medico - legală nr. 6131 din 02 decembrie 2014, excoriație la nivelul feței, care a fost cauzată prin acțiunea traumatică a unui obiect tăietor înțepător, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămare neînsemnată, după care a părăsit locul comiterii infracțiunii.

Tot atunci, la data de 01 decembrie 2014, în jurul orei 05.00, Nazar Valentin, aflându-se în loc public, în incinta cafenelei „Biliard-Hall”, din str. Alba Iulia 23, mun. Chișinău, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile, dorind și admitând în mod conștient, survenirea acestor urmări, încălcând grosolan ordinea publică, însoțită de amenințări cu aplicarea violenței asupra persoanelor, împreună cu Rumba Ion, au intrat într-un conflict cu Nastas Ruslan și Tihonovici Alexandr, urmat de aplicarea reciprocă a violenței fizice, în cadrul căruia i-au numit pe ultimii cu cuvinte necenzurate și au aplicat acestora lovituri cu mâinile și picioarele în regiunea corpului și capului, cauzându-i lui Tihonovici Alexandr, conform raportului de constatare medico-legală nr. 3197/D din 19 decembrie 2014, vătămare neînsemnată, iar lui Nastas Ruslan, conform raportului de constatare medico-legală nr. 3198/D din 17 decembrie 2014, vătămare neînsemnată, după care au părăsit locul comiterii infracțiunii.

Acțiunile lui Tihonovici A. au fost calificate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal și anume *huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de amenințări cu aplicarea violenței asupra persoanelor și cu aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârșite cu aplicarea sau cu încercarea aplicării armei sau a altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale și a sănătății*, iar acțiunile lui Nastas Ruslan Xxxxx, au fost calificate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și anume *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de amenințări cu aplicarea violenței asupra persoanelor și aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiune săvârșită de două persoane*.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Inculpatul Nastas R., prin care a solicitat casarea acesteia, cu emiterea unei hotărâri prin care să fie achitat de învinuirea incriminată.

În motivarea apelului declarat a invocat:

- din conținutul rechizitoriului și a sentinței de condamnare nu este clar care anume acțiuni criminale i se impută pentru a fi încadrate în semnele calificative a componentei unei astfel de infracțiune după cum este huliganismul în grup;

- instanța urma să stabilească cu certitudine că acțiunile acestuia intenționat au fost îndreptate spre încălcarea ordinii publice însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe;

- din materialele cauzei rezultă, că în acțiunile sale nu au fost careva acte de violență față de careva persoane, mai mult ca atât, nici un martor și nici un inculpat atât la faza urmăririi penale, cât și la cercetarea judecătorească nu au invocat faptul aplicării violenței fizice din partea acestuia;

- ultimele rapoarte de expertize medico-legală nr. 6176 din 04.12.2014 și nr. 3198/D din 17.12.2014 sunt întocmite în privința sa, fiind atestată cauzarea leziunilor corporale de către inculpații Rumba I. și Nazar V.;

- acțiunile sale au constat în discuții pașnice asupra rezultatelor alegerilor parlamentare din 30 noiembrie 2014, în cadrul cărora a fost antrenat în baza funcției deținute;

- lipsește latura obiectivă a componenței infracțiunii, deoarece nu a fost aplicată violența, amenințarea cu aplicarea acesteia sau un comportament cinic și obraznic, totodată lipsește și latura subiectivă a infracțiunii;

- concluziile instanței potrivit căroră „în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat, că conflictul a fost inițiat anume de inculpatul Nastas R., prin acostarea inculpaților Nazar V. și Rumba I. cu întrebările respective, susținând și ideea de a ieși afară pentru a clarifica lucrurile” nu se corelează cu materialele cauzei și declarațiile participanților în proces;

- în rechizitoriu nu sunt descrise careva acțiuni violente efectuate de el, iar sentința a ieșit din limitele rechizitoriului, aceasta neconținând descrierea acțiunilor violente săvârșite de Nastas R. și este în contradicție cu materialele cauzei, nefiind motivată pe baza unor probe concludente;

- atât el, cât și Tihonovici A. nu au recunoscut vina, nu au solicitat aplicarea amnistiei, întrucât se consideră nevinovați, iar conflictul agresiv a fost inițiat de Rumba I. și Nazar V. (cu o persoană necunoscută care a fugit de la locul incidentului) care și-au recunoscut vina pe deplin;

- prima instanță a stabilit, că Rumba I. a săvârșit pentru prima dată infracțiunea mai puțin gravă, ceea ce nu corespunde realității;

- caracterul adecvat al acțiunilor sale este confirmat nu numai de Tihonovici A., și martorul Gheruța S., dar și de martorul Filip D.;

- declarațiile inculpatului Rumba I., precum că a folosit cuvinte necenzurate urmează a fi privite critic, fiind contrare altor declarații oferite inclusiv de martori, fiind o încercare de a justifica propria agresiune;

- din materialele cauzei rezultă, că el și Tihonovici A. au fost agresați de 3 persoane, dintre care una neidentificată prin inacțiunile organelor de drept, susținute de instanța de fond, după cum s-a ignorat și identificarea doamnei pe nume Oxana, care putea să ofere mărturii suplimentare și să indice identitatea fugarului.

3.2 Avocatul Rogoian L. în numele inculpatului Nastas R. prin care a solicitat casarea acesteia, cu emiterea unei hotărâri prin care ultimul să fie achitat de învinuirea incriminată.

În motivarea apelului declarat a invocat:

- în acțiunile și comportamentul lui Nastas R. nu au fost acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, ultimul nu a aplicat violență asupra altor persoane și nu a amenințat pe nimeni, nu a vorbit cu vocea ridicată, nu a strigat și nu s-a exprimat necenzurat, deoarece singur a fost bătut de alți inculpați, acesta fiind de constituție slabă, de statură mică, ce înseamnă că fizic nu ar fi putut să comită infracțiunea incriminată;

- din cauza loviturilor aplicate de alți inculpați, Nastas R. nu putea să strige, să vorbească și nici să se miște;

- Nastas R. putea avea calitatea doar de parte vătămată, iar în rechizitoriu nu sunt indicate probele ce ar confirma vinovăția acestuia;

- de către procuror nu au fost luate în considerație argumentele lui Nastas R. aduse în apărarea sa, necăutând la faptul, că din momentul intentării cauzei penale, acesta sincer a relatat faptele ce au avut loc la data de 01.12.2014, ce au fost confirmate și de alți bănuiți, ulterior învinuiți;

- Nastas R. este cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale, are loc permanent de trai, activează în funcție de consultant principal în cadrul Comisiei Electorale Centrale.

3.3 Avocatul Bobu P. în numele inculpatului Tihonovici A., prin care a solicitat casarea acesteia, cu emiterea unei hotărâri prin care să fie achitat de învinuirea incriminată.

În motivarea apelului declarat a invocat:

- Tihonovici A. nu a săvârșit infracțiunea imputată, vinovăția lui nu este dovedită, iar probele puse la baza condamnării n-au fost administrate, cercetate și apreciate corect;

- apărătorii au invocat carențele rechizitoriului în care nu a fost expusă fapta săvârșită de aceștia, așa cum prevede art. 296 Cod procedură penală, astfel în privința lor instanța nefiind valabil sesizată;

- fapta săvârșită de către Nastas R. nu este descrisă, precum, nu este descrisă nici fapta săvârșită de Rumba I., ceea ce vine în contradicție cu prevederile art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală;

- contradictorie este constatarea instanței, că inculpații au părăsit locul comiterii infracțiunii, or, chiar din raportul polițistului Jaruc D., utilizat de către instanță în calitate de probă, rezultă că la fața locului „au fost depistate” șase persoane, conduse ulterior în IP Buiucani;

- din acest raport mai rezultă că „unul dintre persoanele agresive avea cu el un cuțit, cu care amenința alte persoane”, formulare ce denotă faptul, că autorul raportului a văzut acest lucru, ceea ce nu corespunde realității, deoarece poliția la locul faptei a venit după consumarea incidentului;

- nu reflectă realitatea nici procesul-verbal de ridicare de la Tihonovici A. a cuțitului și examinarea acestuia, or, acest obiect la data întocmirii procesului-verbal - 19 decembrie 2014, se afla deja la ofițerul de urmărire penală;

- calitatea de probă în sensul art. 101 Cod procedură penală, nu are nici raportul (f. 22), potrivit căruia la Nazar V. au fost constatate vătămări corporale

neînsemnate, deoarece existența, caracterul și gradul leziunilor corporale în cauzele penale se constată anume prin raportul de expertiză medico-legală, în speță fiind prezentat raportul de constatare medico-legală, totodată în acest raport fiind indicată o altă persoană - Valentin Mazar;

- fapta săvârșită de către Tihonovici A. nu este descrisă concret, formulările fiind de natură generală, la plural - și-au aplicat, s-au numit, etc. Astfel, fiind în prezența unei participații simple, atât la urmărirea penală, cât și la judecarea cauzei, n-a fost stabilit și în actele respective nu a fost indicat, prin ce Tihonovici A. a realizat latura obiectivă a infracțiunii de huliganism;

- faptul că Tihonovici A. ar fi lovit pe cineva or ar fi vorbit necenzurat nu rezultă nici din declarațiile martorului ocular, Costiuc A., iar rolul lui Tihanovici A. în speță constă în faptul, că acesta a ieșit afară, fiind solidar cu Nastas R.;

- zgârietura cu lama cuțitului în regiunea feței „nu încalcă grosolan ordinea publică”, cum este indicat în sentință, deși nici în acest sens probe n-au fost prezentate, însăși Nazar V. în ședința de judecată a declarat că posibil rana a apărut urmare a rostogolirii peste niște tufișuri din preajmă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2017, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că cu toate că inculpații nu și-au recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate, vina acestora este demonstrată prin declarațiile inculpatului Nazar V., Rumba I., martorilor Costiuc A., Gheruța S., Bostan L., Filip D. și prin materialele cauzei, și anume: procesul - verbal de ridicare și examinare din 19.12.2014, și foto-tabelul (f.d. 36-38 v. I); conținutul înștiințării 902 (f.d. 5 v. I); conținutul raportului polițistului de reacționare operativă din 01.12.2014 (f.d. 8 v. I); raportul de constatare medico - legală nr. 6131 din 02.12.2014 (f.d. 22 v. I); raportul de constatare medico - legală nr. 6115 din 01.12.2014 (f.d. 23 v. I); raportul de constatare medico - legală nr. 6176 din 04.12.2014 (f.d. 24 v. I); raportul de constatare medico - legală nr. 3199/D din 29.12.2014 (f.d. 64 v. I); raportul de constatare medico - legală nr. 3197/D din 19.12.2014 (f.d. 63 v. I); raportul de constatare medico - legală nr. 3198/D din 17.12.2014 (f.d. 65 v. I).

În viziunea instanței de apel, starea de fapt și de drept stabilită prin sentință concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță, iar versiunea inculpaților Tihonovici A. și Nastas R. nu are acoperire probatorie, fiind apreciată ca o tentativă de a evita răspunderea penală pentru faptele săvârșite.

În viziunea instanței de apel, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 64, 75 și 90 Cod penal, în sentință, fiind cuprinse datele privind persoana inculpaților Tihonovici A. și Nastas R., gravitatea infracțiunilor săvârșite și circumstanțele care influențează asupra pedepsei.

Astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă, corect concluzionând că atingerea scopului pedepsei aplicate inculpatului Tihonovici A. se v-a obține prin aplicarea pedepsei cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, iar inculpatului Nastas R. se v-a

obține prin aplicarea pedepsei cu amendă, totodată temeieri pentru aplicarea inculpatului Tihonovici A. a unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege nu se constată.

Motivele, precum că inculpații Tihonovici A. și Nastas R., nu sunt vinovați de săvârșirea infracțiunilor imputate, în opinia instanței de apel nu sunt fondate, devreme ce nu au suport probatoriu, iar probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de prima instanță - relevante în cuprinsul sentinței, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunilor respective de către inculpați.

La fel, instanța de apel a reținut că inculpații Tihonovici A. și Nastas R. nu cad sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a – 25 – a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, existând restricția prevăzută la art. 1 alin. (1) – nu se aplică amnistia persoanelor ce nu au manifestat căința activă în cadrul procesului penal.

6. Hotărârile judecătorești adoptate în cauză sunt atacate cu recursuri ordinare de către:

6.1 Inculpatul Nastas R., prin care solicită casarea deciziei, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În motivarea recursului invocă:

- în cererea de apel s-a invocat concret, că din conținutul rechizitoriului și a sentinței de condamnare nu este clar care anume acțiuni criminale i se impută pentru a fi încadrate în semnele calificative a componenței unei astfel de infracțiuni, cum este huliganismul în grup;

- din declarațiile inculpaților și a martorilor nu reiese aplicarea de către el a violenței sau amenințării aplicării acesteia. Dimpotrivă, chiar din declarațiile lui Rumba I. reiese, că acestuia nu i-a fost aplicată violența, iar Nazar V. invocă numai o posibilă aplicare a cuțitului sau zgârieturii de creangă (ultimul nefiind sigur în declarațiile sale) adică a unei fapte care este imputată lui Tihonovici A. și nicidecum acestuia;

- instanța de apel, s-a eschivat de la aprecierea corectă a unor fapte indicate inițial de prima instanță, care de fapt denaturează complet incriminarea adusă, or în lipsa laturii obiective a componenței infracțiunii (nu a fost aplicată violența, amenințarea cu aplicarea acesteia sau un comportament cinic și obraznic) este imposibilă calificarea infracțională a faptei;

- nici un raport medico-legal și nici o declarație a martorilor sau a învinuiților nu atestă faptul aplicării sau amenințării cu violență de către el - fapte invocate în apel și ignorate de instanța de apel în afară de judecătorul care și-a expus opinia separată;

- instanța de apel consideră, la fel ca și prima instanță că întrebarea sa referitoare la rezultatele alegerilor și refuzul de a răspunde concret de care naționalitate este, reprezintă un cinism sau obraznicie deosebită, or instanța de apel nu s-a expus nici pe acest capăt al obiecțiilor expuse în cererea de apel;

- instanțele de fond nu au dat o apreciere critică declarațiilor eronate a lui Rumba I., adică inițiatorului conflictului, care a invocat că Nastas R. discuta cu ei în limba rusă, el l-a rugat să pună muzică ca să fie plăcut pentru toți, însă Nastas R. i-a spus că el dorește să vadă cine va câștiga alegerile, astfel din declarațiile agresorului ar rezulta, că atitudinea sa de agresivitate spontană ar fi fost provocată inclusiv de faptul, că el contrar doleanțelor acestuia nu a pornit muzica, deși la fel ca și acesta era doar un vizitator și nu un lucrător al localului ce ar fi responsabil de muzică. Totodată, alegațiile agresorului se combat total prin declarațiile altor persoane, inclusiv cu care acesta a stat la masă, care confirmă că muzica și așa era pornită;

- în cazul în care instanța de apel ar fi luat în considerare obiecțiile înaintate, se stabilea nu numai lipsa laturii obiective (lipsa acțiunii de aplicare a violenței sau de obrăznicie deosebită), dar și a laturii subiectivă - lipsa completă a intenției de săvârșire a huliganismului;

- după cum a invocat și în faza urmăririi penale, se consideră ca partea vătămată, fiind agresată fără nici un motiv și respectiv contestă toate actele procesuale a ofițerilor de urmărire penală și a procurorului în acest sens;

- organele de drept au ignorat solicitările de a efectua acțiuni procesuale de identificare a făptașului fugar, nefiind posibilă din aceleași considerente și audierea în calitate de martor a doamnei care l-a însoțit;

- cele descrise mai sus denotă caracterul părtinitor a anchetei și concluziilor formale de a atrage pe toți la răspundere și de a nu mai efectua nici o acțiune procesuală;

- până la transmiterea cauzei către instanță, spre examinare, procurorului i-a fost prezentată decizia Curții Supreme de Justiție din 04.02.2015, prin care a fost declarat inadmisibil recursul, iar Rumba I. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiind aplicată amenda în mărime de 500 unități convenționale. Aceeași decizie suplimentară a fost prezentată și primei instanțe, însă în sentință în privința lui Rumba I. se arată „...conform art. 76 Cod penal instanța a stabilit: căința sinceră și recunoașterea vinovăției de către inculpați, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave”;

- în privința lui Rumba I. a mai fost emisă încă o decizie irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2017 și iarăși acesta a fost recunoscut vinovat de comiterea huliganismului, în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, însă procurorul a admis că în privința acestuia să fie aplicată legea amnistiei, necontestând sentința pe acest capăt.

În drept, inculpatul își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală.

6.2 Inculpatul Tihonovici A. și avocatul acestuia Bobu P., prin care solicită casarea acestora, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care Tihonovici A. să fie achitat de învinuirea adusă, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În motivarea recursului invocă:

- la judecarea cauzei în instanțele de fond au invocat, că Tihonovici A. nu a săvârșit infracțiunea și nu există nici probe în confirmarea acesteia;

- instanța de apel a reținut, că cei patru inculpați s-au acostat verbal, însă a „acosta verbal” nu constituie o infracțiune, totodată în pofida prevederilor art. art. 296 alin. (2), 394 alin. (1) Cod procedură penală, fapta săvârșită de către Tihanovici A. în rechizitoriu, și respectiv în sentință, nu este descrisă concret, formulările fiind copiate din sursele științifice ale doctrinei de drept penal. În așa mod, fiind în prezența unei participații simple, atât la urmărirea penală, cât și la judecarea cauzei, nu a fost stabilit și în actele respective nu a fost indicat prin ce Tihonovici A. a realizat latura obiectivă a infracțiunii de huliganism, iar „fapta” săvârșită de către Nastas R. în rechizitoriu în genere nu a fost descrisă;

- instanța de apel face referire la Rumba I. și Nazar V., cât și la martorii Coștiuc A., Gheruța A., Bostan L. și Filip D., declarațiile cărora au fost pe deplin reproduse în decizie, însă nici una din aceste persoane nu indică că Tihonovici A. ar fi „acostat” pe cineva, chiar și „verbal”. Evenimentele au debutat cu solicitarea lui Nastas R. către Rumba I. și Nazar V. să se expună asupra rezultatelor prealabile ale alegerilor parlamentare, însă aceștia și-au exprimat opinia, aplicându-i „inițiatorului” lovituri;

- Tihonovici A. în genere nu a vorbit nimic, iar toată fapta acestuia, neîntemeiat considerată criminală de către instanțele ierarhic inferioare, constă în faptul că pe prag, la intrare, după ce a fost lovit, a încercat să se apere cu un cuțit, însă, n-a lovit pe nimeni, or chiar Nazar V. a declarat că posibil a fost zgâriat, rostogolindu-se peste niște tufișuri din preajmă;

- acțiunile lui Tihonovici A. sunt admise de legea penală, ele fiind precedate de un atac direct, imediat, real și material, ele fiind săvârșite în stare de legitimă apărare.

- în virtutea prevederilor art. 8 alin. (3) Cod procedură penală, prioritate urma să fie acordată declarațiilor lui Tihonovici A. și Nastas R. care, în esență, sunt și victime ale acțiunilor violente săvârșite de către primii.

În drept, recurenții își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate, solicitând respingerea acestora ca inadmisibile, deoarece aceștia își motivează recursurile prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a probelor nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, în pct. 18 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2009 „Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală”, este atenționat că, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

În continuare, Colegiul penal relevă că, potrivit textului recursurilor declarate, titularii acestora invocă de drept temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală și anume, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; nu au fost întrunite elementele infrațiunii.*

Instanța de recurs, studiind textul deciziei atacate constată, că temeiul invocat de către recurenți și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate. Astfel, instanța de apel la adoptarea soluției de respingere, ca nefondate, a apelurilor declarate, cu menținerea sentinței atacate fără modificări, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată. Totodată, instanța de recurs apreciază, că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

În același context, Colegiul penal menționează, că deși art. 6 § 1 al Convenției obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, însă Curtea a specificat că acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de parte (Van de Hurk v. the Netherlands). Modul în care se aplică obligația de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în funcție de natura acestora și trebuie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei (Hiro Balani v. Spain).

În opinia instanței de recurs, instanța de apel s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelurile părților și a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, argumente fundamentate în fapt și în drept, prezentate în hotărârea atacată și corect a considerat că probele puse la baza sentinței nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor, dovedind indubitabil vinovăția inculpaților de cele incriminate.

De asemenea, recurenții critică hotărârile adoptate de instanțele de fond din motiv că acestea nu au dat o apreciere corespunzătoare probelor cercetate, astfel în opinia recurenților, ele nu demonstrează vinovăția inculpaților în cele incriminate prin actul de sesizare a instanței.

În primul rând, relevant este de menționat, că la această etapă a procedurilor, instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea

constatată de instanțele ierarhic inferioare, întrucât aceasta este atributul exclusiv al instanțelor de fond. Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de fond și cea de apel, corectitudinea soluției de condamnare adoptate în privința lui Nastas R. și Tihonovici A.

Mai mult, raportând cele expuse supra la verificarea și aprecierea probelor efectuată de instanța de apel, Colegiul penal specifică, că această instanță corect a ajuns la concluzia despre menținerea sentinței și just a apreciat probele administrate în cauză. Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurenți, Colegiul penal, subsidiar verificând materialele dosarului specifică, că judecând apelurile declarate instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de menținere a sentinței, potrivit căreia s-a dispus condamnarea lui Nastas R. și Tihonovici A.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurenților invocate în recurs, referitor la nevinovăția inculpaților Nastas R. și Tihonovici A., au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra alegațiilor recurenților, pe care Colegiul le însușește.

Astfel, instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

De asemenea, cu referire la criticile, precum că din declarațiile inculpaților și a martorilor nu reiese aplicarea de către Nastas R. a violenței sau amenințării aplicării acesteia, iar Tihonovici A. nu a săvârșit infracțiunea incriminată și că nu există nici probe în confirmarea acesteia, Colegiul penal le respinge ca fiind neîntemeiate, deoarece instanțele de fond au analizat aceste argumente și s-au expus argumentat în privința lor. Cu toate acestea, instanța de recurs va purcede la analiza acestor aspecte în prezenta speță în coraport cu circumstanțele constatate și probele administrate.

Potrivit teoriei penale, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, ori în acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Prin *acțiuni care încalcă ordinea publică*, se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor. De cele mai multe ori infracțiunea de huliganism, este comisă în prezența altor persoane, având rolul de victime sau martori.

În viziunea instanței de recurs, faptul că conflictul a fost inițiat între Nastas R. și Rumba I., în care s-au implicat și Nazar V. cu Tihonovici A., aplicându-și reciproc violența fizică, prin aplicarea loviturilor, iar Tihonovici A. a aplicat o lovitură cu un cuțit în regiunea feței lui Nazar V., se confirmă prin probele cercetate și verificate de instanțele de fond și anume:

- declarațiile inculpatului Nazar V., conform căruia Nastas R. discuta cu Rumba I. și la un moment dat au început să se contreze, când au văzut că cearta este mai mare, au început o altercație și s-au tras de scurte, ține minte că a fost lovit cu sticla la ochiul stâng, dar nu ține minte de cine, când se alterca cu Tihonovici A. a văzut cuțitul jos și a văzut că are o cicatrice la buza superioară, totodată a avut o altercație și cu Nastas R și au căzut în tufișuri;

- declarațiile inculpatului Rumba I., conform căruia Nastas R. avea în mână telecomanda de la televizor, unde arăta despre alegeri, astfel ultimul s-a apropiat de ei și i-a întrebat cine v-a câștiga, el l-a rugat să pună muzică, însă Nastas R. a zis că vrea să vadă cine va câștiga alegerile și a început a vorbi cu cuvinte necenzurate, provocându-l, la care el l-a lovit, au ieșit afară și a văzut că Nazar V., Tihonovici A. și Filip D. s-au oprit lângă ei și au început o altercație, când s-a întors a văzut că Nazar V. avea urme de sânge în regiunea feței și la împins pe Tihonovici A.;

- declarațiile inculpatului Tihonovici A., care a indicat, că Nastas R., întorcându-se la masă, i-a întrebat pe cei de la masa alăturată ce păreri au despre alegeri a scos un cuțit pe care îl avea în buzunar, iar Nazar a continuat încercările de a-l lovi, după care a aruncat cuțitul jos;

- declarațiile martorului Costiuc A., care a declarat, că a văzut cum între inculpați s-a iscat un conflict cu vocile ridicate și i-a rugat să iasă afară pentru a se clarifica, ulterior a intrat un băiat de afară și a spus că băieții se bat;

- declarațiile martorului Gheruța S., care a menționat, că Nastas R. s-a apropiat de masa cu persoane necunoscute și i-a întrebat cum li se par rezultatele alegerilor;

- declarațiile martorului Bostan L., care a relatat, că barmenul Costiuc A., i-a comunicat că în bar niște persoane au început să vorbească cu voci ridicate și au ieșit în afara localului;

- declarațiile martorului Filip D., conform căruia inculpații s-au luat la ceartă, dar nu cunoaște din ce motiv, când a ieșit afară a văzut că băieții se întindeau, Nazar V. cu Nastas R., se trăgeau de scurte unul pe altul, a văzut că erau însângerați la față, iar Tihonovici A. nu era însângerat;

- procesul-verbal de ridicare și examinare din 19.12.2014 și foto-tabelul, prin care de la Tihonovici A., a fost ridicat un cuțit cu lama ruptă;

- rapoartele de constatare medico-legală nr. 6131 din 02.12.2014 și nr. 3199/D din 29.12.2014, conform căruia la Nazar V. s-a stabilit excoreație la nivelul feței, ce a fost cauzată prin acțiunea traumatică a unui obiect tăietor înțepător, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămare neînsemnată.

În ce privește latura subiectivă a infracțiunii de huliganism se caracterizează, în primul rând, prin intenție directă. Motivele acestei infracțiuni sunt motive huliganice. Una din condițiile necesare (nu și suficiente) pentru aplicarea

răspunderii conform art. 287 Cod penal, este ca inițiator al încăierării sau al certe să fie făptuitorul. Totodată, motivele huliganice trebuie să fie condiționate de năzuința făptuitorului de a se opune celor din jur, de a-și demonstra atitudinea sfidătoare față de ei.

Deci raportând, considerațiunile teoretice, la circumstanțele cauzei și cumului de probe, Colegiul constată că, Nastas R., a fost inițiatorul conflictului, acesta primul s-a apropiat de masa la care se aflau Rumba I. și Nazar V. și a inițiat cearta cu Rumba I., prin întrebările despre rezultatele alegerilor, la fel ultimul susținând și ideea de a ieși afară și a clarifica lucrurile, unde s-a început încăierarea, în care s-au implicat și Nazar V. cu Tihonovici A., aplicându-și reciproc violența fizică, prin aplicarea loviturilor, iar Tihonovici A., aplicându-i lui Nazar V. o lovitură cu un cuțit în regiunea feței.

Privitor la argumentul inculpatului Nastas R., precum că din declarațiile lui Rumba I. reiese, că acestuia nu i-a fost aplicată violența, Colegiul reține, că din declarațiile inculpatului Nazar V. se atestă, că Nastas R. a avut altercații cu acesta, iar din declarațiile martorului Filip D., reiese că în momentul când a ieșit afară a văzut că băieții se întindeau și anume Nazar V. cu Nastas R., se trăgeau de scurte unul pe altul, a văzut că erau însângerați la față.

Nu pot fi reținute ca întemeiate de către Colegiul penal, nici argumentele invocate în recursuri referitoare la faptul, că Tihonovici A. și Nastas R. sunt victime ale acțiunilor violente săvârșite de către Rumba I. și Nazar V. La aceste alegații, Colegiul notează, că la materialele cauzei penale nu este nici o ordonanță de recunoaștere a lui Tihonovici A. și Nastas R. în calitate de părți vătămate, aceștia fiind recunoscuți în calitate de bănuiți prin ordonanțele din 11.02.2015 și 13.02.2015 (f.d. 69, 77 v. I), ulterior în calitate de învinuiți (f.d. 127, 142 v. I), iar din probele administrate în cauză, instanțele de fond just au constatat vinovăția acestora în comiterea infracțiunilor inctimate.

La fel, este nefondată și critică din recursul inculpatului Tihonovici A. și a avocatului său, precum că ultimul a acționat în stare de legitimă apărare.

În acest contest, instanța de recurs reține, că la art. 35 Codul penal, sunt prevăzute cauzele care înlătură caracterul penal al faptei, printre acestea regăsim și legitima apărare, temei pentru instituirea ultimei, servind atât lipsa caracterului prejudiciabil, fapta prezentându-se ca o activitate social-utilă, cât și lipsa de vinovăție, căci făptuitorul nu acționează cu voință liberă, ci constrâns de necesitatea apărării valorilor sociale amenințate grav prin atac periculos. Conform alin. (2) al art. 36 Cod penal, este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane sau împotriva unui interes public și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

Totodată, se impune a menționa că o altă condiție implicită a apărării legitime impune proporționalitatea apărării în raport cu gravitatea pericolului și cu împrejurările în care s-a produs atacul. Astfel, din materiale cauzei, s-a constatat că folosirea de către inculpatul Tihonovici A. a cuțitului, atâta timp cât Rumba I. și

Nazar V. erau dezarmați constituie exact formula sus-enunțată, deoarece apărarea este vădit disproportională față de gravitatea atacului și de împrejurările în care acesta a avut loc, astfel fapta se consideră săvârșită cu depășirea limitelor legitimei apărări, din care considerent prevederile art. 36 Cod penal, nu sunt aplicabile speței, starea de legitimă apărare, invocată de partea apărării, nefiind stabilită, faptei săvârșite fiindu-i dată o încadrare juridică corectă.

Nu poate fi reținut și nici argumentul inculpatului Nastas R., privind caracterul părținitor a anchetei, deoarece Colegiul consideră că nu au fost prezentate careva probe ce ar confirma faptele invocate, mai mult ca atât în cadrul urmăririi penale inculpații, precum și apărătorii acestora au fost în drept de a înainta recuzare procurorului sau ofițerului de urmărire penală, punând astfel în discuție această chestiune, însă reieșind din materialele cauzei, nu au fost înaintate careva recuzări, din care motiv argumentele invocate în acest sens sânt nefondate.

Referitor la criticile autorilor recursurilor, precum că fapta săvârșită de către inculpați nu este descrisă concret în rechizitoriu și respectiv în sentință, contrar prevederilor art. 296 alin. (2) și art. 394 alin. (1) Cod procedură penală, Colegiul penal le consideră neîntemeiate.

La acest capitol, Colegiul reține, că în conformitate cu prevederile art. 296 alin. (2) Cod de procedură penală, rechizitoriul se compune din două părți: expunerea și dispozitivul. Expunerea cuprinde informații despre fapta și persoana în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, analiza probelor care confirmă fapta și vinovăția învinuitului, argumentele invocate de învinuit în apărarea sa și rezultatele verificării acestor argumente, circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea învinuitului, precum și temeiurile pentru liberarea de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal dacă constată asemenea temeiuri. Dispozitivul cuprinde date cu privire la persoana învinuitului și formularea învinuirii care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor lui și mențiunea despre trimiterea dosarului în instanța judecătorească competentă.

Colegiul penal remarcă, că învinuirea înaintată lui Tihonovici A. și Nastas R. prin rechizitoriu, este clară și concretă fiind indicată formularea învinuirii care li se incriminează fiecăruia cu încadrarea juridică a acțiunilor lor. Astfel, în rechizitoriu este descrisă fapta ce i se incriminează lui Tihonovici A. în baza art. 287 alin. (3) Cod penal și lui Nastas R. în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar instanțele de fond just reieșind din probatoriul administrat în cauză și în conformitate cu prevederile art. 394 alin. (1) pct. 1), au descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, consecințele infracțiunii. Mai mult ca atât, în cadrul ședinței de judecată în prima instanță la data de 01.07.2015 (f.d. 66-67 v. II), inculpații Tihonovici A. și Nastas R. în prezența apărătorilor lor, au declarat, că învinuirea le este clară. Prin urmare, Colegiul penal constată, că acuzații Tihonovici A. și Nastas R. au fost informați într-o limbă pe care o cunosc în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației împotriva lor, declarând în fața instanței de judecată în prezența avocaților prin viu

grai, că le este clară învinuirea adusă, așa cum prescriu garanțiile prevăzute la art. 6§3 lit. a) al Convenției europene.

În acest context, de remarcat este și acel fapt că recursurile au fost declarate în numele inculpaților Tihonovici A. și Nastas R., însă sânt invocate critici ce se referă la interesele inculpatului Rumba I., ceea ce este inadmisibil, dat fiind faptul că în conformitate cu alin. (1) art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.*

Față de cele ce preced, Colegiul penal conchide, că considerentele menționate raliază celor constatate de prima instanță și de instanța de apel privitor la situația de fapt și de drept reținută în cauză și privitor la stabilirea vinovăției inculpaților Tihonovici A. și Nastas R., pe baza unei juste evaluări a probelor administrate în cauză, dând faptelor comise de acesta o încadrare juridică corectă.

În concluzie, instanța de recurs consideră hotărârea instanței de apel ca legală și întemeiată, fiind adoptată în corespundere cu prevederile legale relevante prescise de art. 414-419 Cod de procedură penală și din atare considerente, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Tihonovici Alexandr și avocatul său Bobu Petru, și inculpatul Nastas Ruslan sunt inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Tihonovici Alexandr și avocatul său Bobu Petru, și inculpatul Nastas Ruslan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2017, în cauza penală privindu-i pe **Tihonovici Alexandr Xxxxx** și **Nastas Ruslan Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 07 martie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie